

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K.-t.
Vidéken: " " " " 4 " 50t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Tisza István terve.

Ismételten jelentettük már, hogy Tisza István gróf miniszterelnök most komolyan foglalkozik a házzsabályrevízió vészes tervével. Még az ősz előtt meg akarja csinálni azt. Hogy miképpen, az az ő titka. Ha aztán ki lesz zárva az erősebb parlamenti ellenállásnak még a lehetősége is, akkor aztán mehetek negyvennyolcasok és önálló vámterületes szabadelvű pártiak egyaránt, a miniszterelnöknek olyan kormánypart kell, a mely elv nélkül követi őt ungonberken át, egész a 14-ig §-ig.

Egyszóval: a házzsabályrevízió meglesz, az őszön szétveri Tisza a Házat. Még gyöngébb ellenzékre, még szolgálabb kormánypártra vágyik. Hogy milyen komolyan foglalkozik ezzel a tervvel Tisza, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Tisza-sajtó *cáfolat helyett burkoltan megerősíti ezt a híresztelést.* Tisza lapjának mai száma a következőket írja:

"A kik visszaélnék a házzsabályokkal, azok nem tudnak szabadulni a házzsabályrevízió rémlátásaitól. Bizony szomorú dolog, mikor a Ház tanácskozásainak szabadságát és a Ház munkaképességét a paragrafusok mivoltában és nem a Ház egyetemének a parlamentárizmus szabadsága előtti meghódolásában kell keresnünk. Miért élt meg a magyar parlament a mainál még

hézagosabb házzsabályokkal csaknem három évtizeden át? Mert a többségben és a kisebbségben egyaránt meg volt a tisztelt az intézmény irányában és mert a parlament életképes funkciójában rejlő élő és állandó alkotmánybiztosítékot nem engedte széttrugdosni sem pártok, sem egyesek nap-hoz fűzött érdekei, politikai alakulatokhoz, viszonyokhoz kötött érvényesülési remények kedvéért. Ne akarják tehát a házzsabályrevíziót rénkép gyanánt a falra festett ördögnek feltüntetni, a kik épp oly jól tudják, hogy a revízióra mindaddig szükség van és lesz, a míg vissza nem térünk egymásnak politikai nézetei föltétlen tiszteletéhez és — a mi fődolog — magának a parlamentárizmusnak és munkaképességének minden körülmények között való megbecsüléséhez."

Munkaképesség minden körülmények között: nemde csinos meghatározás? „Munkaképesség”: az erősebb ellentállás kísérletének is kizárása. „Minden körülmények”: még alkotmány- és hazaellenes javaslatok benyújtása is. Tehát ne merjen az ellenzék moccanni se, ha bármit akar is a kormány. Mint-hogy pedig ilyet föltenni is örültség és gonoszság, ennél fogva a házzsabályrevízióra „szükség van és lesz."

A Tisza-sajtó *cáfolat helyett inhol megerősíti a Tisza sötét tervéről szóló tudósításunkat.* És az ellenzék hagyja ezt?

Magyarország parlamenti szabadságát guzsba kötni nem szabad. Hiszen Ime, Tiszától is ret-

tegni kell, de ki tudja, mi jön utána? S elvégre, ha azok a házzsabályok jók voltak Deák Ferenc idején, jóknak kell lenniök Tisza István idejében is. Az ellenzékre megint oly föladat hárul, hogy Deák Ferenc egy nagy művét megmentse a Deák-tanítványok szőrös kezétől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Üres padosorok előtt, kis érdeklődés mellett nyitotta meg az ülést Pereszte Dezső elnök feltizenegy órakor. A tisztelt honatyák már nyaralnak, még a Münnich-Veszter ügy sem izgatja őket. A jegyzőkönyv hitelesítése után a kereskedelmi tárca folytatására tértek át, a melynek első szónoka

Smialovszky Valér: Hieronymi kereskedelmi miniszter tevékenységétől sokat vár, eddigi működése is már meglehetősen eredménynyel járt. A kereskedelmi tárca bírálatánál megemlíti a beruházási javaslatot, a melyből esodálkozik, hogy a csatornázás hiányzik. Ezt rendkívül fontosnak tartja az ország gazdasági szempontjából is, kéri hogy jövőben erre nagyobb sulyt fektessenek. Azonban fél, hogy a kereskedelmi miniszter nem tud majd megegyezni ebben a kérdésben a földművelésügyi miniszterrel. — A csatornázáshoz hasonló fontos kérdésnek tartja a folyók szabályozását és erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be. A költségvetést pártállásánál fogva nem szavazhatja meg. (Helyeslés a középén.)

Mukics Simon: Az ország érdekében

A kacérság.

— Ellesett párbeszéd. —

Irta: Herczegh Dezső.

Bányai: Engedelmet kérek, de nekem egy kacér lány — nem tetszik. Nem és absolute nem!

Bodrogi: Tisztán izlés dolga. Még pedig nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy rossz izlés dolga.

En pedig éppen ellenkezőleg, egy olyan leányt, a ki nem vig, jókedvű, mosolygó arcú és eleven, mint egy mokus — tehát a ki nem kacér — ki nem állhatok. Igenis, barátocskám. Ugy-e, egy fiatal leány, vagy mondjuk asszonyka, a ki szereti az életet, a ki szeret mulatni, nevetni és egy kicsit másokat is bolondítani — az Bányaiék szerint kacér?...

Bányai: Hohó! nagyon tévedsz fiacskám. Az ilyen leányt én is szeretem, csak-hogy kacér alatt én egészen más valamit értek. A kacérság a leány, vagy asszony öltözködésében, viselkedésében, beszédében, egyszóval egész föllépésében nyilvánul. És ha egy leány csak vig, csak jókedvű, meg csak az, a mit te az imént

nekem elősoroltál, arra bizony én sem fogom rá, hogy kacér.

Ellenben, mindjárt megérted, hogy mit értek én a kacér alatt. Képzeld egy 15-16 éves leánykát. Szép kis arccskával, csinos termettel. Vasárnap délután anyja beleegyezésével Riza, vagy Róza nevű barátnőjéhez megy látogatába. A mint lehalad a lépcsőn, óvatosan körülnéz. Nézi, vajjon a mamája nem látja-e őt. Aztán egy pillanatra megáll, zsebéből izgatottan előkotorász egy félve őrzött, kopott fátyolt, gyorsan arcára illeszti, aztán még gyorsabban, majdnem futva tovább megy, de csak a kapuig fut. Azontul már biztonságban érzi magát.

A fátyol büszkévé teszi őt. Szoknyáját, bár alig ér bokáig, úgy a mint azt a nagyoktól látja, sikkesen felemeli s boldogan, szinte kihívóan néz a szembejövők arcába...

Bodrogi: Ez csak feltűnő, de nem kacér.

Bányai: Megengedem. Eddig csak feltűnő a kicsike. De éppen ezért jobban szemügyre veszik őt. Ekkor történik, hogy egy fiatal ember erősebben néz a szeméi közé, ő boldogan kacérogat vissza, sőt egyszer-

kétszer hátra is fordul. Több ennél nem kell a fiatal embernek s követi a leányt. Mind közelebb s közelebb ér hozzá. Végre mellette van. Erősen fikszirozza őt. Sőt egy alkalmas pillanatban még meg is szólítja:

— Nagysád! Aranyos... Médike... ne fusson úgy!... s így tovább.

A kicsike egyideig türi, de aztán megijed. Igenis megijed. A hólapdából lavina lett. Az előbbi ártatlan mosoly — úgy véli — egyszerre szerencsétlenséget hozott. A fiatal ur nyomában, szorosan mellette s Istenem, ha a mama vagy papa meglátja őt! Szóval fél. Lépteit gyorsítja, remeg egész testében. Azután hirtelen befordul egy mellék utcába és — futásnak ered...

Persze az uracs elmaradozik. S ő — mit gondolsz — hová fut? Haza? Oh nem, hanem a Riza vagy Böske barátnőjéhez, kinek már édesen kiszinezve adja elő „kalandját.” Lám, ez a kacérság, bár csak az ártatlanabbik faja.

— Sokkal rosszabb az asszonyi kacérság. De, apropos, hogy éppen a kacérságról van szó, eszembe jut egy érdekes kis történet, melynek hőse egy igen jó bará-

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket Hartstein Kálmán Debrecen.
a legelőnyösebb feltételek mellett
szükszöl ki jelzalog kölcsön irodája Piac-utca 83. szám.

szükségesnek tartja az önálló vámterületet. Addig, míg nem leszünk függetlenek, nem is boldogulunk. A magyar ipar ki van szolgáltatva az osztrákoknak. Önálló vámterület nélkül a magyar ipar nem fejlődhet, ellenkezőleg, még az eddigi csekély ipar is elpusztul.

A míg a közös vámterületet fentartjuk, addig nem lehet szomorú helyzetünkön segíteni. Fontosnak tartja az ipartörvény revízióját. Csak olyanoknak szabad ipar engedélyt adni, a kik iparukat jól értik. Kifogásolja, hogy a kormány a fegyveriparral konkurrál a magyar iparosokkal. Természetes, hogy a magániparosok nem tudják oly olcsón előállítani iparcikkeiket, mint a kormány fegyveriparral. Statisztikai adatokkal bizonyítja iparunk visszafejlődését. Majd hosszasan bírálja a kereskedelmi tárca egyéb ágait és a melyekkel nem boldogulhat az ország. Ezután az ügynökök visszaéléseit teszi szóvá. Ezen segíteni kell. Nem fogadja el a költségvetést.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Nem osztja Mukies nézetét, hogy a közös vámterület iparunkra hátrányosan hatna. Az ipartörvény revízióját ő is fontosnak tartja, de erre idő kell. Jó törvényt alaposan meg kell fontolni. Rövid idő alatt gondolja, hogy a Ház elé terjesztheti az új ipartörvényt. Külföldi statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy nálunk nagyon kevesen járnak ipariskolákba. Míg Magyarországon csak 3 százalék, addig Ausztriában 44 százalék az ipariskolákba járók száma. Franciaországban még sokkal nagyobb. Ezen kell javítanunk.

Az önálló vámterületnek az lesz az eredménye, hogy bizonyos cikkeknek meg fognak drágulni. Már pedig ha megdrágítjuk az ipari cikkeket, hol van a törekvés az ipar fellendítésére. És ha meg lesz a külön vámterület, akkor kétségkívül magas védővámokat fog alkalmazni ellenünk. Románia vámdíja miatt 3 korona 52 fillérrel olcsóbb lett a magyar buza Ausztriában a világpiaci árnál. Malmaink évenként 57 millió koronát veszítenének ha önálló vámterület lenne s Ausztria a mai vasutvételt velünk szemben alkalmazná. Ebben az esetben mi lisztet nem vihetnénk Ausztriába. Önálló vámterület esetén a magyar mezőgazdaság évenként 110—115 milliót veszítené Ausztriával szemben. Növelni kell a magyar ipart ez a helyes magyar közgazda-

sági politika. A csatornázási ügyben Smialovszky azt óhajtja, hogy a hajózási csatornákat öntözésre is használják, ez azonban lehetetlen. A beruházásokhoz nem lehet nagyon mohón hozzálátni, mert akkor magunk drágítjuk meg magunknak a munkát. A Duna—Tisza közötti csatorna azért nincs benne a beruházási tervben. A kormány még nincs tisztában a tervekkel. Rendkívül nehéz eldönteni azt a kérdést, hogy a csatornát honnan tápláljuk vízzel. A takarmányhiány ügyében már intézkedett a kormány s a magyar államvasut július 19 óta önköltségen szállítja a gazdák számára a takarmányt. A beadott határozati javaslatokat nem fogadja el a miniszter. Végül megemlékezik a budapest—zsolnai második vágány építéséről, a mi 18 millióba fog kerülni; ezt a tervet a kormány nem ejtheti el, mert ezen a vonalon, különösen ősszel igen öröndetes módon fejlődik a forgalom, a javaslatot elfogadásra ajánlom. (Helyeslés.)

Krasznai Ferenc: Élt a zárszó jogával, reflektált a miniszter szavaira, ezután a kereskedelmi tárca általánosságban elfogadták.

Politikai hírek.

A Ház munkarendje. Kiszámítják, hogy a költségvetés tárgyalását augusztus 11-ikére befejezik. Ebben az esetben Tisza miniszterelnök még egy-két apróbb javaslatot és jelentést akar elintézni pár nap alatt, a míg a főrendiház is tárgyalhatja a költségvetést s ezt szentesítés alá lehet terjeszteni. Az ülészek bezárásáról egyelőre szó sincs, mert a miniszterelnök a Ház tárgyalására vonatkozóan többrendbeli javaslatot fog tenni, ezek közt a házszabály-reviziót is. Terve még a miniszterelnöknek, hogy a tanácskozások idejét délelőtről áttegyék délutánra és a rendes négyórnyi idő helyett naponta rendszeren ötórnyi időt tárgyalva, szombati napokon, a mikor a képviselők amugy is haza szeretnek utazni, ne tartsanak tanácskozásokat.

A háboru.

— Távirati tudósítás. —

Kuroki és Oku. E két névhez fűződik a japán vitézség, a mely legutoljára Dasicsaónál aratta bábérjait. A Dasicsaónál vívott és nyert ütközet, az előjelek után ítélve, döntő befolyással lesz a háboru további részére, sőt az sincsen kizárva, hogy Kuropatkin seregét Kuroki elvágja és Kuropatkin vagy győz vagy — fogóságba esik. Ez most csak azon mulik, hogy Dasicsaónál Kuropatkin avagy Stackelberg csapatai harcoltak-e?

Oku tovább nyomul északra, Hajsöng ellen, Kuroki pedig Mukden felé tart s a japánok a Taiceho folyó mentén egész Pönzknig jutottak.

Az oroszok helyzete kétségbeejtő, azt jelenti minden távirat, a mely a harctérről jön, sőt az orosz hivatalos jelentések is tele vannak sötét pesszimizmussal.

Niucsvangot csakugyan kiűrtették s most Hajsöng is Liaojangra kerül a sor.

Ma a következő táviratokat kaptuk:

Pétervár, július 26.

A Dasicsao melletti vereség itt megrendítő hatást tett. A katonai körök a legnagyobb elkeseredéssel beszélnek Kuropatkin kapkodó magaviseletéről és naponként változtatott haditerveiről. Arra is el vannak készülve, hogy Kuropatkin bekerítik s csapatait teljesen új legénységgel kell maj pótolni.

Tokió, július 26.

A tokiói kormány tiltakozik az ellen, hogy az oroszok Niucsvangban hadi zászmányul kinalkozó épületeiket a francia zászló oltalma alá helyezik. Ezt a semlegesség súlyos megsértésének tekintik s a

tunk — diszkréciónak mellett megsugom — Miklós barátunk.

Bodrogi: Kérlek, mondd el, szívesen hallgatlak.

Bányai: Helyes, de előbb cigarettára gyujtok. Így ni! Halld tehát!

Tavaly télen történt a megyeiek bálján. Javában folyt a mulatozás, a tánc. A cigány gyönyörűen játszott egy bájos keringőt s Miklós barátunk is örömmel kerिंगőzött egy csinos lánnyal. Eleven, jókedvű volt a kicsike, elbájolta táncosát, a ki, ha mindjárt nem is szeretett belé, de — élvezettel mulatott vele. A tánc, az izzó levegőjü terem pirosra festették arcát s egyszerre Miklós karjába ölté kezét s mondá:

— Sétáljunk egy kissé, pihenni akarok.

Miklós készséggel tett eleget e kérésnek s bókolva, szellemeskedve sétáltak. Ekkor, hogy hogy nem, egy üres, alig megvilágított mellékterem elé értek, olyan téli kert féle helyiség lehetett.

Kellemes, enyhe, levegőjü termecske volt s a leány ártatlanul, inkább pajkosan mondta.

— Menjünk be.

Beléptek. A leány fáradtan a sok táncolástól egy bársony pamlagra dült. —

Miklós szemben vele egy székre ült s lassan legyezgette őt.

— Milyen kellemes itt, ugy-e? — kezdte a leány.

— Kétszeresen — felelt Miklós — egyrészt s főképpen ön mellett, másrészt...

— Ne bókoljon! — szakította őt félbe a leány.

— Csak igazat szóltam.

A leány hátradőlt a pamlagon. Szemeit félig lehunyta. Szőke haja rendetlenül övezte szép arcát. Igéző volt! A zene egy pajkos tipegőt játszott. Behallatszott hozzájuk.

— Olyan, de olyan szomjas vagyok — szólalt meg a leány — egy kis vizre nagyon vágyom...

Miklós egész közel hajolt a leányhoz. Érezte arcának melegét. Egy-egy hajfürt arcát csiklandozta. Elbájolta őt a leány szépsége.

— En is nagyon szomjazom — tette hozzá lassan — de ... nem vizre ... hanem csókra! ...

A leány pajkos lett. Nevetve mondta:

— Nos itt vagyok — és gyerekesen összecsuorította ajkát ...

Miklós magánkívül volt. Vére erősen lüktetett és hirtelen vadul átkarolta a leányt és forró, hosszú csókot nyomott az ajkára.

Ebben a pillanatban megjelent az ajtóban a leány bátyja. Kereste nővérét:

— Lili! Lili! ...

Meglepődten hőkölt vissza, a mint Lilit Miklós karjaiban megpillantotta.

A leány föleszmélt, kiszabadította magát Miklós karjaiból és egyszerre nő lett! Átértette a helyzetet és minden gondolata az volt, hogy magát tisztázza.

Semmiel sem törődve, átváltozott hangon kiáltotta bátyjának:

— Nézd, ez a nyomorult ... megcsókolt ... Alávaló ... nyomorult! ...

A fiatal ember vében forgó szemekkel Miklósra rohant, de hirtelen átgondolta, hogy jobb lesz az ügyet csöndben, feltűnés nélkül elintézni s fojtott hangon mondta Miklósnak:

— Gyáva!

Névjegyet cseréltek. A leány fivére karján távozott. A párbaj természetesen megvolt ...

— Látod barátom, ilyen a kacér leány.

TOLNAI DÁNIEL

czipő-áruháza

DEBRECZEN, PIACZ-U. 49. SZ., POSTÁVALSZEMBEN

Tavaszi és nyári czipők, remek formákban

megérkeztek.

jövőben semmi ilyesmire nem lesznek tekintettel.

Pétervár, július 26.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből: Inkau szemhatárán egy japán hajóraj cirkál, mely husz csapatszallító hajót kísér.

Mukden, július 26.

Simucsöng mellett Stackelberg csapatai megütözték Oku előretolt csapataival. Az orosz ágyutüz hatása alatt a japánok gyorsan visszavonultak. Az oroszok vesztesége igen csekély.

Tokió, július 26.

A mikádó elhatározta, hogy Mandzsuriát meg fogja nyitni Európa részére és Kína fenhatósága alá helyezi. Ebben Anglia és Amerika támogatni fogják.

VIDÉK.

Harc a betörővel.

— Saját tudósítónktól. —

Veszedelem embert tett ártalmatlanná tegnapelőtt a kunhegyesi csendőrség. Faragó Márton kunhegyesi lakos rég ismerőse a csendőrségnek, a ki dacára, hogy alig egy éve hagyta el a váci fegyházat, azóta negyvenkét újabb betörés terheli lelkiismeretét. Faragónak nem volt állandó lakása, hznem a szállások között csavargott s onnan intézte kirándulásait a betörésekre. Egy-egy sikerült betörés után úgy eltűnt, mintha csak a föld nyelte volna el. A csendőrség soha sem tudott rátalálni.

Tegnapelőtt Kluzs József és Csanádi József csendőrök a kunhegyesi határban portyáztak, a mikor egy alig észrevehető putriféle üreget vettek észre, melynek teteje füvel volt benöve. A mint ott piszkálni kezdték, az üreg tetejét és nyílását, melybe mindinkább omlott be a föld, egyszerre csak lövés dördült el az üregből s a kilőtt golyó az egyik csendőr nadrágját érte. Ez a váratlan eset pillanatra meglepte a csendőröket és félreugrottak az üreg nyílásától, honnan a következő pillanatban egy emberi alak bujt elő, a ki folyton lövöldözve akart a csendőrök elől menekülni. A menekülőt előbb üldözni kezdték a csendőrök, de mivel a többszöri felszólításra sem állt meg, utána löttek. A golyó a lábán találta a menekülőt, a ki erre összeesett, de még akkor is folyton lövöldözött, a míg a töltenyei el nem fogytak.

A csendőrök ezután megismerték, hogy a régóta keresett Faragóval van dolguk, a kit megbilincseltek s azután az arra jövő kocsihoz tették. A csendőrök aztán átkutatták a rabló barlangját, a hol egy kocsi való rablott tárgyat találtak, a mik a különböző betörésekből származtak. 180 korona készpénzt is találtak nála, a mi szintén rablásból származott. A betörőt egyelőre a járásbíróság börtönében helyezték el, a talált tárgyak pedig közszemlére lettek kitéve, hogy tulajdonosaik jelentkezhessenek.

Rákóczi hamvai Kassán. A magyar történelem nagy alakjának, II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak hazaszállítására Tisza István miniszterelnök most hosszabb iratot intézett Kassa városához. A miniszterelnök leiratában azt hangoztatja, hogy Kassa város az a hely, melyet történelmi és azemélyi vonatkozások leginkább Rákóczihoz fűznek s ezért a hazakerülő hamvoknak ott van a legméltóbb helyük. A kassai dombon helyezik tehát örök nyugalomra a lánglelkű hős fejedelem földi maradványait s a szent ereklye örök időkre dicsősége lesz Kassa városának.

Öngyilkossági kísérlet. Vas János aradi főkalauz felesége tegnap öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát. Leányával volt odahaza az asszony, mikor teremtő végre akarta hajtani. A leány a konyhában mosogatta az edényt, mikor az anyja, ki vele együtt volt a konyhában, hirtelen ki vele együtt a szomszéd szobába távozott. Egyszerre zörejt hallott a leány, mintha valami butor esett volna le. Gyanusnak tünt fel előtte a zörgés, benyitott a szobába, hol rémes látvány tárult eléje. Az anyja az ajtófélfán lógott, hova kendővel felakasztotta magát. A leány rémülten, sikoltozva rohant ki a lakásból és segítségül hívta a házbelieket.

Többen odasiettek, felemelték a lógó testet, azután leoldották nyakáról a kendőt, az asszonyt sikerült megmenteni, az öngyilkossági kísérlethől semmi baja sem származott. A megmentő zörejt az okozta, hogy az asszony a széket, a melyre felállt, mikor az ajtófélfára akasztotta magát, elrugta. Közben értesítették a rendőrséget, honnan orvos és rendőrtiszt mentek ki a helyszínére. A főkalauznét, mint megállapították, családi baj miatti elkeseredés vitte tetteire.

Öngyilkos földbirtokos. Székelyhidről jelentik, hogy Jakafalván Oroviz Károly odaváló jómódu földbirtokos tegnapelőtt vidám társaságban átmulatott éjszaka után agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem is sejtik.

Szerencsétlenül járt gazda. Borzasztó halállal mult ki Battonyán Kovacsics Mihály odaváló nyolevanegy éves jó módu parasztagazda. Az öreg ember, a kit a hozzátartozói már megkíméltek a ferasztó mezei munkától, otthon foglalatokodott a ház körül. Tegnapelőtt este Kovacsicsnak egyik tehene megellett s az öreg ott segédkezett az állatorvosnak, a ki intette, hogy ne álljon közel a neki szilajodott állathoz. Az öreg azonban nem hallgatott a tanácsra s a tehén úgy lágyékon rugta, hogy az öreg hanyatt vágódott s még mielőtt megfékezheték volna a felbőszült állatot, az öreg embert szárvaival felöklelte s aztán megtaposta. A szerencsétlen embert haldokolva szabadították ki az állat patái alól. Hozzátartozói táviratban hívták a beteghez Pozsgay István dr. aradi kórházi orvost, a ki meg is operálta a beteget, de már nem segíthetett rajta, mert a szenvedett sérüléseibe belehalt. Temetése az egész község részvéte mellett tegnap délután ment végbe.

KRÓNIKA.

Tisza és az ellenzék.

A kormány maga biztatást kapott a pártok vezető embereitől, hogy a képviselőház siettetni fogja a költségvetés tárgyalását és a jövő hónap 10-12-ike táján hosszú szabadságra indulhat, ha Tisza is megembereli magát és nem választ. Mert éppen a választás miatt szörnyű nagy az aggodalom. Ha a költségvetés meg van: Tisza gróf ura a helyzetnek és a meglepett ellenzéki arra remül, hogy a Deutsch F. Károly ügynöke jelentkezik nála zászlórendelésért.

— És mivel nyugtathatnák meg, kérdezte Tisza gróf azoktól, a kiket pártunk vezérfőfőinek jellemez a sajtó.

- Hosszu szünettel.
- Mondjuk, hogy szeptember 10-ig.
- Semmi. Attól lehet őszi választás.
- Jó, hát szeptember 15.
- Ót nap ide, oda.
- De csak nem kívánjátok, hogy októberre rukkoljunk be.
- Október, no már erről diskurálhatunk. Mondjuk, hogy október 6.

Nagyon békés szándéku kuruc javasolta ezt a napot, a mely ellen Tiszának nem volt kifogása és azt mondta rá: „Jól van.”

A szünet tehát október 6-ig tart.

Vizet! Vizet!

Sréter Alfrédet bolygatták az obstrukció szent esztendejében ilyen közbekiáltással:

— Vizet, vizet az öregnek!
Most, hogy a nagy szárazság beütött, megragadta ezt az emléket Gajary Géza és így szolt egy obstrukáló pártvezérhez:
— Még abban is könnyelműek voltatok, hogy sok vizet rápazaroltatok az öreg Sréterre. Pedig otthon, a kerületekben felétek kiáltják most, hogy vizet, vizet!

A VÁROSHÁZARÓL.

Szolnok és a piac-ügy. Szolnok város hatósága a piacrendezés ügyével foglalkozik most. Tapasztalatok szerzése végett városunkhoz is folyamodott e tárgyban és piacrendezési szabályrendeletünk egy példányát kéri. No azzal nem sokra megy.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Debrecenben a rendkívüli közgyűlések korát érzük. Ugy a városnál, mint a megyeházaan egy mást érik a rendkívüli közgyűlések. Debrecen város augusztus hó 6-án megint rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a legsürgősebb ügyek nyernek majd elintézését.

Számonkérőszék a városnál. A jövő augusztus hó 5-én számonkérőszéket fognak tartani a városháza összes hivatalaiban. Most aztán serényen folyik a munka a városházaan, nehogy restanciákat találjon a vizsgálat az egyes hivatalokban.

Az amerikai hajóraj Fiumében.

— Távirati tudósítás. —

Fiuméből táviratozzák: Az amerikai hajóraj fiumei tartózkodása a különben is élénk kikötővárosba pezsdülő életet hozott. A hadihajók fehér diszesónakjai folytonosan közlekednek a part és hajók között a tisztekkel és matrózokkal. Az amerikaiak mindenütt előzékenységgel találkoznak, mert a lakosság meggyőződött memcsak a tisztek uri modoráról, de arról is, hogy a legénység állítólagos rakoncátlanokadásairól terjesztett híresztelések egyáltalán nem bizonyultak valóknak. A trieszti eseteket annak tudják be, hogy egyes ottani kereskedők és kocsmárosok kihasználni igyekeztek az amerikai tengerészkatonaiknak itteni pénzben való járatlanságát. A kormányzó tegnapi estélyéről az elragadtatás hangján nyilatkoztak az amerikaiak, a kik úgy látszik, jól érzik magukat magyar földön. Tegnap az estély után az amerikai tisztek megbarátkozva a mi tiszteinkkel, tömegesen lepték el a kávéházak teraszát, vig poharozás közben előbb amerikai nemzeti dalokat énekelve, utóbb a nagyszámu közönség tetszésnyilvánítása közt elénekelték a magyar „Himnusz” is. Barker F. A. ellentengernagy, a hajóraj parancsnoka, ma a következő levelet intézte báró Roszner Ervin kir. kormányzóhoz:

„Kegyelmes uram! A midőn köszönetet mondok azért a szives üdvözlétért, a melyet a magyar királyi kormány Kegyelmességed útján hozzám juttatott, biztosítom arról, hogy azt a magas megtiszteltetést az egész hajóraj teljes mértékben méltányolni tudja. Kérem Nagyméltóságodat, tolmácsolja kormánya előtt, mily nagy örömet szerzett nekünk az, hogy meglátogathattuk a magyar kikötőt, a melyben olyan igaz barátsággal és meleg szivélyességgel találkoztunk. Kormánya részére állandó sikert kívánunk, kifejezve azt a meggyőződésünket, hogy ez a látogatás is öregbiteni fogja a Magyarország s az amerikai Egyesült-Államok közti jó viszonyt. Igen nagy örömmre fog szolgálni, hogy jelentést tehetek az udvariasság e tényéről saját kormányomnak. Excellenciádnak kiváló tisztelettel igaz hive, stb.”

SZÍNHÁZ.

Komjáthy pozsonyi igazgató.

A pozsonyi színházi bizottság az ottani színház igazgatására a városi közgyűlésnek Komjáthy János kassai színházigazgató megbízását hozza javaslatba.

A kolozsvári új nemzeti színház. A kolozsvári nemzeti színház építésére vonatkozólag már a napokban meg fog jelenni a pályázati hirdetés. A feltétel az, hogy a vállalkozó és az iparosok magyar honpolgárok legyenek s hogy az építésnél hazai anyag alkalmazandó. A pályá-

zat határideje a jövő hónap 18-án fog lejárni s azt tervezik, hogy az építkezés már ez év szeptemberében megkezdődjék, hogy ha lehetséges, a színház még a jelen év folyamán tető alá kerüljön.

UJDONSÁGOK

A rendőrök anyagi helyzetének javítása.

— A főkapitány jelentése. —

Végh Gyula rendőrfőkapitány a tegnapi napon egy nagyon megszívlelendő javaslatot nyújtott be a városi tanácshoz.

Szocialisztikus szempontokból óriási hordereje van ennek javaslatnak s ha keresztül vihető, úgy a rendőrlegénység jelenlegi helyzetén lényegesen segítve lenne.

Az utóbbi hetek eseményei kétségtelesen nyilvánvalóvá tették, hogy a debreceni rendőrök fizetése olyan csekély, hogy nemcsak nem áll arányban azzal a nagy és felelősségteljes munkával, a melyet napról napra végeznek, de egyáltalában nem képesek magukat fentartani.

A javaslat által rögtön javulna a helyzet, a nélkül, hogy az adózó közönség még nagyobb adóval lenne megterhelve s közvetlenül bármilyen összeggel is járulna a rendőr-szocializmus igen üdvös megoldásához.

A javaslat egyetlen feltételre van bázisozva. Arra ugyanis, hogy a teljesített éjszakai rendőr-szolgálatért járó díjakat a jövőben valamivel nagyobbra emeljék fel.

Megjegyzendő itt, hogy Debrecenben a rendőri díjak olyan alacsonyok, mint az ország egyetlen városában sem.

Es még a tervezett felemelés mellett is lényegesebben kevesebbet kellene fizetni, mint például Pozsonyban, Szegeden, Kassán, Szombathelyen, Kolozsvárott stb.

A javaslat szerint a jövőben a mulatságok, orfeumok s egyéb attrakciók után, a színházi szolgálattól eltekintve a következőleg emelnék a rendőri díjakat:

Egész éjszakáért: rendőrlegénynek 5 korona, rendőrbiztosnak 6 korona, rendőrtisztviselőnek (fogalmazónak, kapitánynak) 8 korona.

Fél éjszakáért: rendőrlegénynek 3 korona, biztosnak 4 korona, tisztviselőnek 5 korona.

A felemelt rendőrdíjak annyira nem magasak, hogy például egy rendőrtisztviselőnek Pozsonyban 12 koronája van. Most pedig náluk a felemelt díj rendőrtisztviselők részére is csak 8 korona lenne, tehát 4 koronával még mindig kisebb, mint a debreceni viszonyoknak megfelelő Pozsony városban.

Ilyen módon a javaslat keresztülvitele által a rendőrlegénység fizetését a rendőri díjak többletéből meg lehetne javítani.

Öngyilkossági kísérlet

a szép asszony előtt.

— július 28.

Költők és újságírók sokszor megírták már az elkeseredett szerelem tragédiáját. Nem újság a nap alatt az epedő lovag, a ki a köszívű hölgy előtt szíven lövi magát, mert imádottja makacsul vonakodott őt a halandók legboldogabbikává tenni. Egy ilyen tragédia játszódott le most is, azaz hogy csak kezdődött a tragédia, de hogy mi lett belőle, azt el mondjuk a következőkben.

A hősnő egy szép asszony. A mint hogy a hősnő rendesen szép asszony. Egy kicsit kacér is. A mint hogy a hősnő még rendesebben kacér. A hős egy tisztviselő,

a ki oly hévvel ostromolta a hősnőt, akár a japánok Port-Arthurt. És a szép asszony oly keményen ellentállt az ostromnak, hogy ezzel a kétségbeesés örvényének szélére kergette udvarlóját.

A gavallér végre döntő rohamra szánta el magát. Egy este — persze mikor a férj nem volt otthon — bezörgetett a menyecskénél. A hölgy nem akart neki ajtót nyitni, mire az ostromló egy harcias Banzáj kiáltással beugrott az ablakon és ott állott az asszony előtt.

Elővett a zsebéből hat darab revolver golyót és egy kis dobozban valami sárgás port.

— Hogy akarja, hogy meghaljak? Golyó, vagy mérreg? Válasszon.

Az asszony kétségbeesve nézett a legényre:

— Ne csináljon bolondot. Menjen haza.

— Ha enyém lesz: meg, van mentve az életem. Hát ennyit ér maga előtt egy ember élete?

Ezzel a golyókat zsebre csusztatta, a port pedig a szájához emelve kiürítette a skatulyát.

— Most édesitse meg legalább utolsó órámat, könyörgött a heves vérű ifjú. Az asszony azonban sikoltozni kezdett, fölverte az egész házat és doktorért küldött.

A doktor megvizsgálta a beteget, mosolygott, aztán jóindulatulag mondta:

— Nem lesz semmi baja: csak sok csokoládét egyék...

Minden áron halni akart.

— Családi dráma. —

Debrecen, július 28.

A könnyelmű életnek megint áldozata van. A férfi nem tudta megbecsülni a feleségét, éjszakáról-éjszakára dorbézolt. Az asszony pedig ott hagyta. A férfi ekkor tudta meg, mit veszített a feleségében s öngyilkos lett.

Az esetről egyebekben a következőket írja h.-hadházi tudósítónk:

L. Szabó Miklós itteni lakos 3 évig a legboldogabb családi életet élte feleségével.

Ekkor azonban nagyon megváltozott az addig nagyon rendes életet élő ember s elkezdett dorbézolni.

Az asszony türe egy darabig, majd szemrehányást tett neki. Ebből természetesen veszekedések lettek s napirenden volt a házastársak közt a szóváltás. Végre is az asszony megunt az áldatlan életet s ott hagyta férjét.

Szabó Miklós pedig elbusulta magát s elhatározta, hogy öngyilkos lesz.

Forgópisztolyt vett, de annak kezeléséhez nem értett. Négyyszer is magára lőtt, de nem talált.

Azután azt gondolta, hogy megkérleli a feleségét, de nem találta otthon az apja házában. Erre még jobban elkeseredett s felakasztotta magát. Mire észrevették tetét, már halott volt.

* A főispán itthon. Domahidy Elemér főispán tudvalevőleg Bikszádon nyaral. Most azonban a jövő hónap 5-ikétől 10-ig Debrecenbe jön s a város és megye sürgős hivatalos ügyeinek elintézése végett megszakítja pár napra nyaralását.

* Magyar név. Liebig Ferenc kabai iparos és kiskoru Gyula nevű gyermeke belügyminiszeri engedéllyel Kabai-ra magyarosították nevüket.

* Áthelyezett piarista tanárok.

A kegyes tanítórend magyarországi kormányja Benczik Ferenc máramaroszigeti, Divényi Gyula szegedi, Peckl Mihály kolozsvári tanárokat Debrecenbe, Dombai Gyula debreceni tanárt Tatára helyezte át.

* Szakosztályi ülések. A fodrászok ipari szakosztályának választmánya augusztus 1-én délután 3 órakor, a férfiszabóké ugyanaznap d. u. 4 órakor rendes ülést tart, melyen az elüljáróság augusztusi gyűlésének tárgysorozatát készítik elő.

* Katonai felülvizsgálat. Az állandó vegyes felülvizsgáló-bizottság tegnap d. e. 9 órakor tartotta e havi ülését a Pavillon-laktanyában, a hol a polgári elnöki tisztet, a távollevő főispán helyett, Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán töltötte be, polgári orvosként pedig dr. Bruckner Ernő városi tb. tisztifőorvos működött. Részt vettek még a bizottságban a közös hadsereg és honvédség ezredesei, valamint orvosfőnökei. Összesen 25 katona állott a bizottság elé, a kik közül 2 fegyverképtelennek, 18 jelenleg alkalmatlannak találtatott, 5 pedig a póttartalékba helyeztetett át.

* Egy kedves ösmerőse Debrecennek időről városunkban: Szirmayné Mészáros Jusztin a budapesti állami és székesfővárosi nőképző intézetek tanárnője, a kitől Debrecen hölgyvilágának számos tagja tanulta meg a legkedvesebb művészkedést, a művirág készitést. Szirmayné, a ki több éveken át lakott Debrecenben s testvére a híres vicclapszerkesztő Mészáros Károlynak, itt pihenő kis leánya hamvai felé diszes sírkövet állított s meglátogatja a Margittán nyugvó egykori híres szerkesztő testvérbátyja sírhalmát is, melyet szintén diszes emlékmű ékesít.

* Esküvő. Poldesz Richard, a szegedi máv. üzletvezetőség mérnöke tegnap délelőtt 11 órakor esküdött örök hűséget Mihely Margit kisasszonynak, Debrecen egyik legbájosabb urleányának. Az esküvőn, mely a Deák Ferenc-utcai imaházban folyt le, ott láttuk Debrecen izraelita társadalmának színét-javát. A szertartásokat Krausz főrabbi végezte, a ki gyönyörű beszédet intézett a fiatal párhoz. Majd a templomi teljes énekkar adott elő vallásos zsolnákat, Tolocko főkantor vezetése mellett. Déli 1 órakor a Frohner-vendéglőben lakoma volt. A fiatal pár délután Norderneybe utazott.

* A debrecen — nagyvárad villamosvasut. Hetedik éve készül már írásban a debrecen — nagyvárad villamos vasut, de hogy mikor kerül a sor az építésre, talán csak unokáink adják meg rá a választ. Kisbaári Kiss Ferenc ügyvéd és Mayer E. Ottó mérnök 1896-ban kaptak engedélyt villamos vasut építésére, mely Debrecenből kiindulva Hosszupályi, Pocsaj, Bihar, illetve Nagykereki, Nagyszántó, Kisszántó, Biharpuspöki községeken keresztül Nagyváradra s illetve vissza vezetne és a máv. állomással összeköthető. A vállalkozók minden évben az előmunkálati engedély érvényének meghosszabbítását kérve, nem mernek a munkához fogni. A kereskedelmi miniszter tegnap újból értesítette Debrecen városát, hogy a két engedélyes kérelmére a vasut előmunkálati engedélyének hatályát ismét

meghosszabbította egy esztendővel. Vajon hányszor idézik még fel hasonló leiratok a vasut tervének emlékét? — Az ide vonatkozó miniszteri leirat egyébként így szól:

Kisbaári Kiss Ferenc ügyvéd és Mayer E. Ottó mérnök budapesti lakosok a Debrecen sz. kir. város belterületéről kiindulólág Hosszupályi, Pocsaj, Kismarja, Bihar, illetve Nagykereki, Nagyszántó, Kis-szántó és Biharpuspöki községek érintésével Nagyvárad t. h. város belterületére vezetendő rendes nyomtávu villamos üzemi h. é. vasútra, valamint ezen vasútnak a m. kir. államvasutak Debrecen és Nagyvárad állomásaival leendő vágány összeköttetésére az 1896. évi július hónap 7-én 30509. szám alatt kelt rendelettel kiadott és legutóbb hivatali elődömnök mult évi július hó 13-án 45,269. sz. a. kelt rendeletével meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára megújítottam. Budapest, 1904. július hó 25. A miniszter helyett: Vaskóczy miniszteri o. tanácsos.

* **Az eső.** A mit régen vártunk, tegnap megérkezett, szapora zápor alakjában esett az eső egy rövid félórán keresztül, leverve a tűrhetetlen port, ha nem is áztatta át a földet úgy, a mint a nagy szárazság után szeretttük volna. De ezért is hálát mondtak a gazdák.

* **Uj paloták Debrecenben.** — A Piac-utcai Steinfeld-féle egy emeletes házat a jövő hét elején kőművesek veszik munka alá, kik alapzatáig lebontják ezt a régi fészket. Özv. Steinfeld Mihályné díszes, két emeletes palotát épített az üresen maradt telekre. A Steinfeld-ház lebontásával egyidejűleg a szomszédos Fischer ház bontását is megkezdik. Ennek helyén szintén két emeletes palota épül még ez év folyamán.

* **Békéltetések.** Az ipartestület békéltető bizottsága augusztus 4-én, délután 4 órakor ülést tart, melyen folyó ügyeket bírál el.

* **Olcsóbb lett a takarmányszállítás.** — A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter tegnap leiratot intézett Debrecen város törvényhatóságához, melyben értesíti a gazdaközönséget, hogy a nagy takarmányhiány miatt olcsóbb lesz a magy. kir. államvasutak vonalain a takarmányszállítás. A miniszter azért utasította a vasutigazgatóságot a takarmány szállítási tarifa ideiglenes lejjebbállítására, mert az idén a nagyon kedvezőtlen termés úgy is megnehezíti a kisbirtokosoknak a szükséges takarmány beszerzését.

* **Behajtott lovak.** A csendőrség az egész megye területén a legnagyobb szigorral hajítja be a felügyelet nélkül legelő lovakat. Ugyanis az utóbbi időben tömegesen fordultak elő a megye területén a lólopások, a minek egyik főoka az, hogy a gazdák felügyelet nélkül legeltetik lovaikat. Valószínű, hogy ezzel a csendőrségi intézkedéssel tetemesen csökkennek a lólopások.

* **Az utlevelek kiállítása.** Tisza István, mint belügyminiszter tegnap átiratban értesítette Debrecen város rendőrfőkapitányságát, hogy a jövőben a külföldre szóló utleveleket nem a belügyminiszterium fogja kiállítani, hanem az illető város rendőrfőkapitányságának bejelentő hivatala vagy ennek hírnövében a rendőrség. Mon-

nank sem kell, hogy ezáltal a kivándorlás voltaképen nagyon meg van könnyítve.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Lökös Ferenc ref. 24 éves, özv. Bodnár Gáborné ref. 64 éves, Kulesár Béla r. k. 4 napos, Ráskai Ferenc ref. 14 hónapos, Török István ref. 37 éves.

* **A kézbesítő rendőrség.** Az utóbbi időben egyre érezhetőbb lett a rendőrhány. Sok szó esett erről a legutóbbi városi közgyűlésen, a hol kitűnt, hogy a kézbesítő rendőrök száma sokkal nagyobb, mintsem gondolnánk. — Végh Gyula rendőr-főkapitány most előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a rendőrszolgálatot teljesítő legénység számát harminccal emeljék fel, olyanformán, hogy a mostani 30 kézbesítő rendőrt ne vonják el valódi hivatásuktól, hanem osszák be rendes rendőri szolgálatra, a kézbesítő rendőrök helyett pedig civil kézbesítőket alkalmazzanak. Ez nagyon kevés pénzkiadásba kerülne, a kézbesítő rendőrség száma pedig 30 taggal szaporodna.

* **Tizenkétezer koronás ékszerlopás.** A debreceni rendőrséget tegnap táviratilag értesítették Kassáról, hogy ott nagy betörést követtek el e hó 13—23-ika közt. A betörést Poltz Nándorné urasszony lakásán követték el, a ki fürdőn volt s mikor hazajött, lakását feltörve találta. Miután a nyomozat eddigi adatai arra engednek következtetni, hogy a betörő Debrecenbe szökött, a debreceni rendőrség ilyen irányban is folytatja a vizsgálatot.

* **Eladta a feleségét.** Nem mindennapi furcsaság történt a lóvásártéren. Beringye Péter csehül lakos eladta a feleségét Varga János mezőpeterdi gazdaembernek, a ki 100, azaz száz ezüst koronát szurt le a különös portékáért. Az adásvételi szerződést a céduлахázban tanuk előtt kötötték meg, de az eladó fél csakhamar megbánta az elhamarkodott üzletet, mert visszaadta a száz koronát, kérve, hogy ennek ellenében a feleségét is adja vissza a szerencsés vevő. Varga csak úgy volt hajlandó felbontani a megkötött szerződést, ha Beringye minden adott forintra két krajcárt ráfizet. Beringye végre könyörgésre fogta a dolgot s esküvel fogadta, hogy soha többé bármilyen rossz lesz is a felesége, nem fogja eladni. Varga megkönyörült a különös emberen és vissza adta neki feleségét — gondolva — úgy is eléggé meg lesz büntetve, ha majd a felesége odahaza érzékenyen tudára adja az urának, hogy az asszony nem vásári portéka.

* **Ügyes fiatal segéd azonnal felvétetik s egy tanuló fizetéssel alkalmazást nyer Fisch Festvérek üzletében.**

* **Letzter József fényképeszeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Angol zephir turista ing 2 frt Feketénél.**

* **Miért vásárol mindenki szívesen Mentze Henrik ujdonságok áruházában?** (Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.) Mert ott kivétel nélkül csak is jó minőségű áruk kaphatók, az olcsó szabott ár minden darab árun látható és a vevőközönség igen előzékeny és pontos kiszolgáltatásban részesül.

* **Tanulónak egy jó családból való fiú Pongrácz Géza papirkereskedésében felvétetik.**

* **Előnyomda nagy választékban Benyáts Emil női kézimunka üzletében.**

* **Gyakorlott ügyvédjelöltet keresek, dr. Király Péter ügyvéd.**

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 27. A képviselőházi mai ülésében az összes határozati javaslatokat elvetették s elfogadták a kereskedelmi tárcára vonatkozó eredeti javaslatot megszavazták. Lendl Adolf interpellált a temesmegyei állapotok miatt. Tallián válaszott s ezzel az ülés véget ért.

Pamutfonógyár Temesvárott.

Budapest, július 27. Tauszig Sámuel örökösei bécsi cég 700,000 korona tőkebefektetéssel Temesvárott pamutfonógyárat akar létesíteni, mely 10,000 orsóval működne és 120—240 munkást foglalkoztatna. A cég tegnap megkereste a várost, hajlandó-e a gyár céljaira ingyen telket 28000 korona építési segílyt és 15 évi községi adó és vámmentességet adni. A gyárat 1906-ban már üzembe vinnék. Az államtól is kért a gyáros támogatást. A gyár megbizottai ma voltak a kereskedelemügyi miniszternél, valamint Sztérényi József miniszteri tanácsosnál átadták kérvényüket. A Tauszig-cég Ausztria egyik legnagyobb pamutfonó gyár-íparosa.

Krüger temetése.

Budapest, június 27. Ide érkezett jelentések szerint Krüger volt bur-köztársasági elnök holttetését a hágai temetőben ideiglenesen az ottani kápolnában elhelyezték. A siron a legszebb koszoru Steyné, volt elnöktársáé.

A háboru.

Szuez, július 27. A Formoza gőzöst az orosz önkéntes hajóhad Szmolenszk nevű hajója fogta el.

Pétervár, jul. 27. Kuropatkin tábornok táviratozza Miklós cárnak 24-iki kelettel: Az utolsó időben naponta Kaiesu és Szinkotán irányában végzett kutatások során megállapították, hogy a Kalesutól északra, valamint a vasuti vonal és a Csinhoako völgy között lévő dombokat erősen megszállották és megerősítették. Folyó hó 23-án éjjel után 1 órától az ellenség két hadosztályi erővel kezdte a támadást. A harc éle a vasuti vonaltól a csinhoakói völgyig terjed. Dél felől gyaloghadosztályt fejlesztett ki a nyugati vasuti vonal és a nyugati Kocsiatun község között, míg főhaderejét Dacsapu irányában összpontosította és lovasságot baloldalt a vasuti vonal közelében helyezte el. Az ellenség lassan és megszakításokkal haladt előre. Mi 30 ágyuval kezdtünk tüzelni és tüzelésünket az utócsapatok ütegei hathatósan támogatták. A japán ütegek tüzüket először a Manhuninica és Jalolinea magaslatokra irányították, a melyeket előőrsünk lassanként elhagyott. Lövászaink és utóőrsünk Csiöncidihapudöa és Potaica között lévő állásokból kezdtek tüzelni az oszlopokban előrehaladó japán gyalogságra. Les ezredes visszavonta utóőrsés és új állásba vonult vissza Dasicsapu mellé. Ütegeink, melyek helyüket többször változtatták, folytatták tüzelésüket gyalogoszlopaink felé irányító lövő ellenséges tüzéréggel. Csihelhu felől az előrenyomulás déli fel 10 körül kezdődött és pedig először a Csihelhu völgyéből indult meg három zászlóalj Jandpatun-Kuszihoa-Pandiapudza és Merciatun irányában. Ez irányban csapatunk meg-erősített állást szállt meg Infescsiájánál.

Tientsin, július 27. Hír szerint ma heves ütközet folyt le Mukden és Liaojang között. Hír szerint a japánok a niucsvangi ütközetekben 24-én és 25-én 380 embert veszítettek.

Tokio, július 27. A III. hadsereghez beosztott külföldi katonai attassék ma a harevonalba indultak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Bálint Károly nyiregyházi és Kovács Géza nyiregyházi járásbírói irnokokat a nyiregyházi törvényszékhez, Bayer Károly kisvárdai járásbírói irnokot pedig a nyiregyházi járásbíróshoz helyezte át.

Közönség köréből.

Homokkerti állapotok.

A magistratus jóvoltából mi homokkerti birtokosok, belvárosi lakosoknak minősítettünk s mint ilyenek, egy ugyanazon terhetek viseljük, mint a város területén lakók s mégis mi az, a miben a város jóvoltából részesítettünk? Rendőrség, világítás, járható utak? Oh! ezek nem adatnak! A több ezer lélek lakta Homokkert városrész felett egyetlen rendőr sem őröködik. Az utak szárazságban a bokáig érő homok, esős időben a sár miatt, sok helyen pedig a szűk utakon a koesi közlekedés miatt ázsiai állapotnak örvendenek.

Itt a nyilvánosság előtt kérjük a tekintetes városi tanács tagjait, tekintsenek egy kicsit a nemes város e részére is s adjanak — ha részletekben is — azon befolyt tetemes adóból a Homokkert városrész lakóinak is valamit.

Legelőbbben talán a közbiztonsági intézkedésről kellene gondoskodni, hogy a napokban is a 108. sz. házszámánál már ajtózárral leszedéssel megkezdődött garázdálkodás valahogy folytatást ne nyerjen.

Homokkerti tulajdonosok.

HIREK.

Éjjeli posta.

Tifusz Aradon.

Két haláleset — Hatvan betegedés.

(Saját tudósítónktól.) Arad városában az elmúlt héten többen megbetegedtek tifuszban s olyan beteségekben, a melynek tünetei azonosok a tifusz első stádiumáival, így például epelázban, gyomorhurutban. Ez az oka annak, hogy a lakosság tifuszjárványról beszél, noha hivatalosan még nem állapították meg, hogy a hagymáz járványos jeleggel lépett volna fel Aradon.

Tegnap estig hatvan tifusz-gyanus esetet jelentettek be a városi orvosi hivatalban, de tifuszt csupán tizenhét esetben konstataáltak. Hogy a betegség ne öltön nagyobb arányokat, a városi orvosi hivatal messzemenő óvintézkedéseket léptetett életbe. A város területén működő orvosok közül egészségügyi biztosokat küld ki minden egyes tifuszbeteghez s ezek a biztosok szigorúan ellenőrzik a fertőtlenítés eszközését.

Mivel a közönség körében panaszos hangok hallatszottak a miatt, hogy a tifusz esetek a belvárosban, vagyis a vízvezeték hálózat területén fordultak elő, a pólgá-

mesteri hivatal a mai napon Budapestre küldte föl a vízvezeték vizét az állami bakteorologiai hivatalhoz vegyelemzés végett és annak megállapítására, hogy vajjon nem foglal-e magában a víz tífusz-bacillussokat?

Posgay Lajos dr. tisztii főorvos a megremült lakosság tájékoztatására népszerű modorban ismerteti a tífusz-megbetegedések okait s azokat az óvintézkedéseket, melyek betartásával a közönség elejét veheti a bajnak.

A megbetegedések tulnyomó számban a belvárosban fordultak elő, melynek rendes vízvezeteki hálózata és csatornázása van s többnyire olyan családnál, a hol a jelentésben foglalt egészségügyi óvintézkedések főorvosi felszólítás nélkül amugy is megtörténtek.

A külvárosban, a hol állítólag a leg-egészségtelenebb vizek vannak, még eddig egyetlenegy tífusz-megbetegedési eset sem fordult elő.

Szücssegédből milliomos. (Éjjeli express tudósítás.) Egyik fővárosi szállodának nevezetes vendége volt. Egy milliomos, a ki tíz év előtt még szegény szücssegéd volt. Millauer Károlynak hívják s 1864-ben született a szepesmegyei Podolinban. Atyja szegény földhözragadt paraszt volt. Millauer Károly Budapesten megtanulta a szücsmesterséget. 1884-ben kivándorolt Amerikába s New-Yorkban telepedett meg. Mindjárt az első héten kapott egy amerikai szücsárügyárban munkát és egy év alatt első munkás, majd munkafelügyelője lett ennek a gyárnak évi 10,000 dollár fizetés-sel. A derék munkásban a gyár igazgatója, Kaiser Manfréd, elsőrangú erőt fedezett fel és miután becsületességét is kipróbálta, maga mellé vette társnak; utóbb egyik unokahugát is feleségül adta hozzá. Öt évvel ezelőtt Kaiser meghalt és milliót érő vagyona Millauer feleségére szállott. Millauer, a kinek időközben egész családja elhalt, pénzze tette egész vagyonát és hazajött Magyarországra. Szülőföldjére utazott, birókat vesz és gazdálkodni fog.

Az orosz cenzura és a magyar lapok. (Éjjeli express tudósítás.) Egy varsói olvasónk beküldött nekünk néhány magyar példányt, a melyek ottani előfizetőknek vannak. A lapok természetesen, mielőtt az előfizető kezébe kerülnek, a cenzor hivatalán felülbírálat alá jutnak. Jellemző azonban az orosz cenzura működése. A lapokat gondosan átnézi s a hol az orosz háborúról van szó, nevezetesen az orosz veszteségekről, azokat a hasábokat átláthatlan fekete festékkel mázolja be. Nagyszerű aztán az ilyen lap. Kézbe alig lehet venni, de nem s érdemes, mert a lapok véges-végig elvannak rutitva s alig marad néhány sor olvasni való. Alighanem magyarul hívtatnoka is van a cenzori hivatalnak, — mert kellő értelemmel történnek ezek a megsemmisítések. Tudniillik azokat a híreket, a melyek japán vereségről számolnak be, épen hagyja a cenzor.

Közgazdaság.

Gazdákat és iparosokat érdeklő elvi jelentőségű határozatok. A földmívelésügyi miniszter kimondotta, hogy a védőtöltés közelében való szántás korlátozására a vízjogi törvény 143. §. 3. pontja oly általános tilalmat állapít meg, melynél az a körülmény: vajjon a védőtöltés lábáig terjedő földrészletet a védőtöltés tulajdonosa kisajátítás útján megszerezte-e vagy sem? mérlegelés tárgyát nem képezheti. Az ily tilalmat a társulat kihirdetni nem köteles. — A kereskedelemügyi miniszter legújabb döntése szerint: festett italneműek tartása, illetőleg elárúsítása az 1899. évi 78543. sz. belügyminiszteri rendelet 10. és 22. §-ában ütköző kihágást képez.

Gabona tőzsde.

Buza októberre	9.79—9.80	K.
Buza áprilisra	10.10—10.11	"
Rozs októberre	7.62—7.63	"
Tengeri augusztusra	6.23—6.24	"
Tengeri szeptemberre	6.34—6.35	"
Tengeri 1905. májusra	6.46—6.47	"
Zab októberre	6.74—6.75	"
Káposztarepce augusztusra	10.70—10.80	"

Budapesti sertésvásár.

(A kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése 1904. júl. 26-án.) Jegyzések: Magyar első rendű öreg nehéz, páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillértől — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kgr. — Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 112—113 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kgr. sulyban 112—114 fillérig. Fialat könnyű 250 kgr. sulyban 110—112 fillérig.

CSARNOK.

A testvérek.

— Regény. —

Irtá: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Az idők hamarosan telt. Jenő az egész uton kérdések özönével faggatta a svábpasztnak hitt nevelőt.

— Hogy néz ki? Nem merítette ki az utazás? Mit akar tenni? Mi a szándéka? Vajjon ott van-e még, nem ment-e esetleg tovább a város felé?

A nevelő, a kinek fő célja volt, hogy Jenőt elcsalja, természetesen olyan feleleteket adott, a melyek az ifjut a legjobban megnyugtatták.

— Dehogyan ment el. Ott van az ő testvérénél s ott is marad a héten. Igaz, hogy az ut kimerítette, de azért nem látszik meg rajta. Eppen azért marad a héten náluk, hogy kipihenje magát s ujult erővel folytathassa útját tovább.

— Hát csakugyan menni akar?

— Igen.

— Nem mondta, hogy mi a szándéka?

— Nem! Egy szóval sem.

— No, csak ott találjuk, — szölt Jenő, — akkor nagyon hálás leszek.

— Biztosan ott van.

— Megjutalmazom magát jó ember úgy, hogy egész életén keresztül nyugodtan és gondtalanul élhet.

A nevelőre még ez sem hatott. Le-rakhatná ő előtte minden kincsét a duzgazdag ifju, még sem adná ki, ha kiadhatná is Margitot. Az ő szíve is hevesen ver a hájos leányért s rá nézve mindennél fontosabb, hogy először a vetélytársától szabaduljon meg.

Jenő pedig alig várta, hogy lássa Margitot. Mikor a kis faluba beért a szekér, örömtől repeső szívvel, a lelkesedés hangján mondta el:

— Hála Istennek! Célnál vagyunk.

(Folyt.köv.)

Mosó férfi ruhakelme
 Sepsi-Szt.-György-i
magyar gyártmány,
 I öltönyre való
3.50—5 frtig.
DONOGÁN és SOMOSSY
 Kunz József és Tsa utóda özégnél
 Debreczen, Kistemplombazár.

Cséplési szezónra és nyári munkál-
tatásra vagy kirándulóknak
legalkalmasabb
a Várray János-féle
5 literes korsós bor
Bagaméri saját termés
= frt 1.40 =

A természetes keserűvizek sorá-
ból — magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle

Igmándi keserűviz,

mely a székrekedés és azzal járó belső
bajoknak, u. m.: étvágyhiány, gyom-
orfelfuvódás, — aranyér, vér-
bőség stb. páratlan természetes gyógyítója
Már fél ivópohárral reggelizés előtt.
használva, teljesen fájdalom nélkül hat,
anélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.
Kapható Debrecenben mindenütt
egy egész, mint a közönség kényelmére
a 2—3-szori használaira elegendő kis fél
üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.
Fél üveg 30 fillér.
Egész üveg 50 fillér.

1 liter
Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges
ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Az egész világból jövő hálaíratok és elismerő
levelek fényes tanúbizonyságot tesznek arról,
hogy a **HAJÓS-féle ARADI**

IBOLYA-CREM

szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösség és minden
nemű arctisztatlanság ellen feltűnő jó és utól-
érhetetlen készítmény, a bőrbe rögtön fel-
szívódik, hatása bámulatba ejtő.

Nappal is használható. Egy tégely ára 1 kor.
Aradi ibolya-creme szappan 70 fillér. Ibolya-
hőlgypor fehér, rózsás és erém színben 1 doboz
1 kor. 20 fillér. Ibolya-tej (Eau de Violette de
Hajós) egy üveg ára 1 korona. Kapható a ké-
szítőnél és feltalálónál:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában
Aradon

Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben

Kapható:

Tóth Béla gyógyszer-tárában,
Debreczen.

Figyelmeztetés! A bevásárlásnál csak
Hajós-féle készítményeket
tessek kérni és elfogadni.

Menyasszonyi kelengyék és aján-
dék tárgyak nagyraktára.

A nyári idényre,

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból,
szabadalmazott

Jégszekrényeket.

Önműködő fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz készülékeket.

Tükrözött kerti golyókat,
Sodrony borítékot

és szabadalmazott

legjobb befűző üvegeket,
a legnagyobb választékban és
legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztar-
tási és díszárak nagykereskedése
Debreczen, Piacz-u. 57.

Vendéglői és kávéházi fel-
szerelések.

Ezüst- és porcelán üvegezési vállalat.

Képretek minden nagyságban egyszerűbből a legdíszesebbig

Még augusztus hó 20-áig!

Szőnyegraktárunk áthelyezése
miatt az összes ott lévő árukat
leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen
ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot
féláron.

Visszamaradt függönyöket
féláron.

Butorszövet maradókat
féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket
féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szőnyegek
féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Még augusztus hó 20-áig!

Kufeke

ÖZVEZ
AJÁNLIA
MINTA

**legjobb
táplálékot**

egészséges és gyomorbeteg

Gyermeknek

Kitűnően bevált.

**hányás, bélhurut, hasmenés,
szorulás, stb. eseteiben.**

Gyermek kitűnően fejlőd-
nek általa és nem

**emésztési
zavarokban.**

Kapni gyógyszer-tárában és droge-
riakban. Gyár **R. Kufeke**
BERGENDORF-
HAMBURG és WIEN, I.

**Gyermek-
liszt**

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur rendeletére a debreczeni m. kir. ál-
lami ménitelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati, szatmár-németi és
jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1904.
évi november hó 1-től 1905 október végéig szükségelendő

takarmány és egyéb czikkek biztosítása

tárgyában 1904. évi augusztus hó 8 án d. e. 10 órakor írásbeli zárt
ajánlatok tárgyalása fog alulírott ménitelep parancsnokságnál megtartani

A szállítási feltételek úgy az alulírott ménitelep parancsnokságnál, mint az
egy-teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a czikkek mikénti szállítására vonatko-
zólag felhívatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdet-
ményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1904. évi július hó.

A debreczeni m. kir. állami ménitelep
parancsnoksága.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőátvitelre villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, villám-mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FOLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 169. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Physikai készülékek és telepek raktára.

70 KRAJCZÁR egy óra javítása és tisztítása, Pintér Dezső óránál, Piac- és Szent Anna-utca sarok.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köhögéscsökkentő a legjobb csukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

A HONVÉD-UTCZÁNAK legszebb helyén 30-ik házzszámmal szemben újonnan épült 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kézi kamara, üveges verendával, 2 pincze, 1 fás kamara külön udvarral augusztus hó 1-re, esetleg azonnal is kiadó. Értekezhetni lehet Hernády Pál Péterfia 61. sz.

KÉT szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Csapó-utca 11. sz. a. kiadó. Értekezhetni Polgári Takarékszövetkezet, Piac-u. 83. sz.

ÓRIÁSI KÁVÉ BEHOZATAL és nagy raktár kávé különlegességekben Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében. Városház-utca.

KITÜNŐ házi vaj, nagys. Bekényi Gyula ur rakamazi uradalmából, naponta friss érkezés. Kapható Bán Kálmánál Egyháztér.

TISZTELT gazdasszony figyelmébe ajánlom „Sas” pergelt, szemes- és daráltkávét különlegességemet, mely felülmul minden kávé vegyítékot. Farkas Henrik fűszerkereskedése Sas-utca 2. szám.

PÉNZTÁRNOKNÓ, ki könyvelésben jártassággal bír s már üzletben alkalmazva volt, — azonnali belépésre ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

SZABNI tanítók, elsőrendű szabás szerint, jutányos árban. Czim a kiadóban.

SZÜLÉSNŐ több évi klinikai gyakorlattal tanácsot és segélyt nyújt. Orvosi felügyelet alatt kényelmes lakásán ilyen betegeket is elfogad. Czim a kiadóban.

Kereslet.

TANULÓ felvétetik Miklós és Markbreit bazár-üzletében, nagy tőzsdé mellett.

KERESKEDELMI ügynökségbe fizetéses gyakorlott felvétetik. Ajánlatok „1000” jel alatt a kiadóba.

EGY már használt, mindamellett jó karban levő, egy ló után való könnyű kis szekér vagy kocsi, megvételre kerestetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

DIVATÜZLETBEN pénztárnoknő felvétetik. — Czim a kiadóhivatalban.

Eladás.

A CSOKONAI-UTCZA 37. sz. lakóház előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést ad a Debreczeni Első takarékpénztár titkárja.

KÉT jégszekrény, egy könnyű stráfkocsi eladó. Bethlen-utca 29. szám.

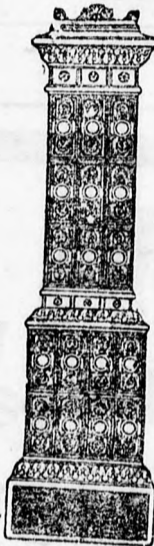
JÓ karban levő kerékpár 30 forintért eladó. — Czim a kiadóban.

EREDETI Bűsendorfer-zongora olcsón eladó, helyszüke miatt. Leány-utca 6. sz.

BESZÉLŐGÉP (Excelsior), kellemes s tiszta hangú, 45 darab bejátszott hengerral eladó. Csapó-u. 86.

EGY jó karban levő használt stráfkocsi eladó. Garai-utca 1. szám.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban
Horváth András
mázoló-, szoba- és templom-festő
= Debreczen, =
Piac-utca 21-ik szám alatt.

Elősmert legjobb minőségű
Eperjesi cserép-kályhák
leszállított árak mellett,
továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagyválasztékban
a legjutányosabb árban kaphatók:
KOVÁCS GYULA vasüzletében
a „BIKA” szálloda mellett.

Mélyen tisztelt vásárló közönség figyelmébe!

Van szerencsénk az érdeklődő hölgyeknek és a mélyen tisztelt vevőinknek b. tudomására hozni, hogy a Kossuth utca 15. szám alatti OTT és MARSCHAL-féle helyiséget át-**„Maradék áruházat”** rendeztünk be. Mely helyen a következők, ahol egy kezű cikketeket bocsátjuk eladásra: az időnyből visszamaradt divatos szép ruhaszöveteket, selymeket, angol v. francia, himzet fehér és francia batisztokat, selyem döléket, fűzőket (mieder), napernyőket, paplanokat, zsebkendőket, feltűnő olcsó árak mellett a csőcsőre csődtömeggől 10,000 méter francia dölén, zepfir, batiszt és katonokat 3, 4, 5 6, 7, 8 és 10 méteres maradékokba, egyes maradékját 20 krtól feljebb.

El ne mulassa senki a MARADÉK ÁRUHÁZAT meglátogatni, mert ebben a kedvezményben soha nem részesülhet.

Lovass és Ladányi,
Debreczen, Piac-utca 7.

Uj árukat kaptam! és pedig olyan szép divatosokat, fehér és színes batisztokban, deainek, cretonokban, női ruhaszövetekben, de különösen minden színű selymes ruhavásznakban, hogy aki igazán szép (nem régi állott) kelmet akar vásárolni az el ne mulassa a

1 méter finom Taft selyem

49 krajczár.

„Maradék Áruházat”

Üzleti elvem: Élni és élni, hagyni!

a „BIKA” szálloda mellett meglátogatni.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában (Városház keresztpület) a Debreczeni Ujság körforgó gépén.